



Βρυξέλλες, 6 Ιουνίου 2019
(OR. en)

9850/19

**Διοργανικός φάκελος:
2019/0135 (NLE)**

**JAI 602
DROIPEN 91
COPEN 242
COSCE 7**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	6 Ιουνίου 2019
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2019) 273 final
Θέμα:	Πρόταση για ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την 83 ^η σύνοδο της ολομέλειας της ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) όσον αφορά τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην GRECO ως παρατηρητή

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2019) 273 final.

σνημμ.: COM(2019) 273 final



Βρυξέλλες, 6.6.2019
COM(2019) 273 final

2019/0135 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την 83^η σύνοδο της ολομέλειας της ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) όσον αφορά τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην GRECO ως παρατηρητή

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ομάδα κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) όσον αφορά την προβλεπόμενη έγκριση απόφασης σχετικά με το καθεστώς παρατηρητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η GRECO δημιουργήθηκε το 1999 από το Συμβούλιο της Ευρώπης με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των κρατών με τα πρότυπα καταπολέμησης της διαφθοράς που προβλέπονται στη σύμβαση ποινικού δικαίου για τη διαφθορά και στη σύμβαση αστικού δικαίου για τη διαφθορά. Η GRECO έχει ως στόχο να βελτιώνει την ικανότητα των μελών της να καταπολεμούν τη διαφθορά, παρακολουθώντας τη συμμόρφωσή τους με τα πρότυπα καταπολέμησης της διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης, μέσω μιας δυναμικής διαδικασίας αμοιβαίας αξιολόγησης και άσκησης πίεσης από ομότιμους. Μέσω συστήματος αξιολογήσεων, η GRECO συμβάλλει στον εντοπισμό αδυναμιών των εθνικών πολιτικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και, ως εκ τούτου, προωθεί τις απαραίτητες νομοθετικές, θεσμικές και πρακτικές μεταρρυθμίσεις.

Η GRECO αριθμεί σήμερα 49 πλήρη μέλη¹ και 10 παρατηρητές².

Η συμμετοχή της ΕΕ στην GRECO αποτελεί προτεραιότητα συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Παρά το γεγονός ότι η ΕΕ συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης με βάση μνημόνιο συμφωνίας που συνήφθη το 2007³, η GRECO είναι ένα από τα λίγα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης με το οποίο η ΕΕ δεν έχει θεσπίσει ειδικό νομικό πλαίσιο συνεργασίας. Η ΕΕ δεν παρίσταται στις συνεδριάσεις της GRECO και, ως εκ τούτου, είναι πολύ περιορισμένες οι ευκαιρίες ανταλλαγής απόψεων με την GRECO και τα μέλη της, καθώς και συνεργασίας επί θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς του κράτους δικαίου και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

¹ Αλβανία, Ανδόρα, Αρμενία, Αυστρία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Βέλγιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γεωργία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ισλανδία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιχτενστάιν, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Μολδαβία, Μονακό, Μαυροβούνιο, Κάτω Χώρες, Βόρεια Μακεδονία, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, Άγιος Μαρίνος, Σερβία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία, Τουρκία, Ουκρανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

² Τέσσερα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης, και συγκεκριμένα η κοινοβουλευτική συνέλευση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Νομικής Συνεργασίας (CDCJ), η ευρωπαϊκή επιτροπή για προβλήματα εγκλημάτων (CDPC) και η Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB)· ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)· τα Ηνωμένα Έθνη, εκπροσωπούμενα από το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC)· το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR) του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)· η Διεθνής Ακαδημία κατά της διαφθοράς (IACA)· το Διεθνές Ινστιτούτο Δημοκρατίας και Εκλογικής Βοήθειας (IDEA) και ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών (OAS).

³ CM(2007)74, εκδόθηκε την 10η Μαΐου 2007 από την επιτροπή υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το 2011 η Επιτροπή καθόρισε τους βασικούς στόχους μιας ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της GRECO, αναλύοντας τους πιθανούς τρόπους και τα ενδεχόμενα οφέλη της συμμετοχής της ΕΕ στο έργο της GRECO⁴. Στη συνέχεια, το 2012, εκδόθηκε ανακοίνωση της Επιτροπής⁵ στην οποία προβλέπεται προσέγγιση σε δύο στάδια όσον αφορά την προσχώρηση της ΕΕ στην GRECO, η οποία συνεπάγεται, σε πρώτο στάδιο, το καθεστώς *πλήρως συμμετέχοντος*⁶ και, σε δεύτερο στάδιο, το καθεστώς *πλήρους μέλους*.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τάχθηκε επανειλημμένα υπέρ της συμμετοχής της ΕΕ στην GRECO με διάφορες εκθέσεις και ψηφίσματα, όπως το ψήφισμα του 2016 σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς και τη συνέχεια που δόθηκε στο ψήφισμα του 2015 σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα, τη διαφθορά και τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και κατά τη διάρκεια συζήτησης στην ολομέλεια το 2018.

Στις 20 Μαρτίου 2019 ο εκτελεστικός διευθυντής της GRECO απέστειλε επιστολή στην Προεδρία του Συμβουλίου, με την οποία πρότεινε να εξεταστεί το ενδεχόμενο προσχώρησης της ΕΕ στην GRECO με το καθεστώς του *παρατηρητή*. Το καθεστώς *παρατηρητή* θα έδινε στην ΕΕ τη δυνατότητα να παρίσταται σε συνεδριάσεις της GRECO και να έχει πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που αποτελούν αντικείμενο συζήτησης. Ως παρατηρητής, η ΕΕ δεν θα έχει δικαίωμα ψήφου, δεν θα υπόκειται σε αξιολόγηση, δεν θα λαμβάνει επίσημη θέση κατά τις διαδικασίες αξιολόγησης, ούτε θα συμμετέχει σε αποστολές αξιολόγησης. Δεν απαιτούνται χρηματοδοτικές συνεισφορές από τους παρατηρητές. Σημειωτέον ότι ισχύουν οι ίδιοι κανόνες ισχύουν για όλους τους παρατηρητές.

Δυνάμει του άρθρου 220 της ΣΛΕΕ, η Ένωση καθιερώνει κάθε πρόσφορη μορφή συνεργασίας με τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών και τους ειδικευμένους οργανισμούς τους, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη και τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Η εφαρμογή του εν λόγω άρθρου ανατίθεται στον ή στην ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και στην Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημέρωσε επίσημα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πρόθεσή της να ζητήσει να χορηγηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση το καθεστώς παρατηρητή στην GRECO. Κατά τη σύνοδο της 6ης Ιουνίου 2019, το Συμβούλιο τάχθηκε υπέρ της απόκτησης από την Ένωση του καθεστώτος παρατηρητή στην GRECO.

Στις 6 Ιουνίου 2019 η Επιτροπή υπέβαλε ενώπιον του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης το αίτημα της ΕΕ να καταστεί παρατηρητής⁷.

Το γεγονός ότι η ΕΕ επιδιώκει επί του παρόντος να καταστεί παρατηρητής στην GRECO δεν αποκλείει άλλες πιθανές μορφές συμμετοχής στο μέλλον, όπως, για παράδειγμα, η προσχώρησή της ως πλήρους μέλους.

⁴ COM(2011)307 τελικό.

⁵ COM(2012)604 τελικό.

⁶ Η ιδιότητα του πλήρως συμμετέχοντος συνεπάγεται ότι η Ένωση δεν θα υπόκειται στο σύστημα αμοιβαίας αξιολόγησης, δεν θα έχει δικαίωμα ψήφου, ούτε θα είναι σε θέση να διαθέτει εκπρόσωπο στο εσωτερικό του Προεδρείου της GRECO. Προβλεπόταν επίσης ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συμμετείχε έως έναν βαθμό στο σύστημα αξιολόγησης.

⁷ Βάσει της διαδικασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, ένας οργανισμός μπορεί να ζητήσει το καθεστώς παρατηρητή στην GRECO απευθύνοντας επιστολή στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης με την οποία αιτείται να του χορηγηθεί το εν λόγω καθεστώς. Βλέπε συγκεκριμένα καταστατικό ψήφισμα (93) 28 του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η ολομέλεια της GRECO ενδέχεται να εξετάσει το αίτημα της ΕΕ κατά τη σύνοδό της στις 17-21 Ιουνίου 2019. Θα λάβει την απόφασή της με ομοφωνία. Εάν δεν επιτευχθεί ομοφωνία κατά την ολομέλεια, το ζήτημα ενδέχεται να παραπεμφθεί στην επιτροπή υπουργών η οποία θα λάβει απόφαση με πλειοψηφία δύο τρίτων του συνόλου των εκπροσώπων της. Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι μέλη της GRECO και θα συμμετάσχουν στην απόφαση που πρόκειται να ληφθεί όσον αφορά τη χορήγηση στην ΕΕ του καθεστώτος παρατηρητή στην GRECO.

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποστηρίξουν το αίτημα με βάση την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας. Εντούτοις, η Επιτροπή αποφάσισε εν προκειμένω να υποβάλει πρόταση βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλιστεί με ακόμη περισσότερη βεβαιότητα ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ θα εκφράσουν ενιαία άποψη υπέρ της χορήγησης στην ΕΕ του καθεστώτος παρατηρητή κατά τη σύνοδο της ολομέλειας της GRECO και, εάν χρειαστεί, κατά την επακόλουθη σύνοδο της επιτροπή υπουργών.

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Κύριος στόχος της GRECO είναι να βελτιωθεί η ικανότητα των μελών της να καταπολεμούν τη διαφθορά. Κατά συνέπεια, το άρθρο 83 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, θα πρέπει να αποτελέσουν τη νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την 83^η σύνοδο της ολομέλειας της ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) όσον αφορά τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην GRECO ως παρατηρητή

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 83, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το καταστατικό ψήφισμα (93)28 του Συμβουλίου της Ευρώπης προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής των κρατών που δεν είναι μέλη και των διεθνών οργανισμών ως παρατηρητών στο πλαίσιο επιμέρους και διευρυμένων συμφωνιών, όπως η συμφωνία σύστασης της GRECO.
- (2) Στις 6 Ιουνίου 2019 η Επιτροπή υπέβαλε στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης αίτημα για τη συμμετοχή της Ένωσης στην GRECO ως παρατηρητή.
- (3) Η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην GRECO ως παρατηρητή δεν αποκλείει πιθανή μελλοντική συμμετοχή της στη GRECO ως πλήρους μέλους.
- (4) Όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μέλη της GRECO.
- (5) Αναμένεται ότι η ολομέλεια της GRECO θα κληθεί να λάβει απόφαση σχετικά με το καθεστώς παρατηρητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την 83^η σύνοδο της ολομέλειας της GRECO (Στρασβούργο, 17-21 Ιουνίου 2019).
- (6) Εάν δεν ληφθεί η εν λόγω απόφαση κατά την 83^η ολομέλεια της GRECO, στις 17-21 Ιουνίου 2019, ή κατά την επακόλουθη σύνοδο της ολομέλειας της GRECO, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να αποφανθούν υπέρ της παραπομπής του ζητήματος στην επιτροπή υπουργών, στην οποία θα πρέπει να υποστηρίξουν την αποδοχή της ΕΕ ως παρατηρητή στην GRECO.
- (7) Κρίνεται, επομένως, σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά την έγκριση απόφασης σχετικά με το καθεστώς παρατηρητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (8) Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας και την υποχρέωση που υπέχουν ήδη όλα τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν το αίτημα της ΕΕ για καθεστώς παρατηρητή.
- (9) [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα εν λόγω κράτη μέλη

γνωστοποίησαν την επιθυμία τους να συμμετάσχουν στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.]

- (10) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, τα εν λόγω κράτη μέλη δεν συμμετέχουν στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύονται από αυτήν, ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.]
- (11) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.]

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την 83^η σύνοδο της ολομέλειας της ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) στις 17-21 Ιουνίου 2019 ή, εάν χρειαστεί, κατά την επακόλουθη σύνοδο της ολομέλειας, είναι η εξής:

Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζουν την έγκριση της απόφασης για τη χορήγηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθεστώτος παρατηρητή στην GRECO.

Εάν δεν ληφθεί η απόφαση κατά την 83^η σύνοδο της ολομέλειας της GRECO, στις 17-21 Ιουνίου 2019, ή κατά την επακόλουθη σύνοδο της ολομέλειας της GRECO, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αποφανθούν υπέρ της παραπομπής του ζητήματος στην επιτροπή υπουργών, στην οποία θα υποστηρίξουν την αποδοχή της ΕΕ ως παρατηρητή στην GRECO.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*